

Datum 2016-04-14

Dnr KS 2016/0142

Yttrande över revisionsrapport ”Granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning”

Sammanfattning

Under våren 2016 kommunens förtroendevalda revisorer lätit PWC genomföra en granskning av tre nämnders verksamhetsuppföljning.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens beslut

Som yttrande till de förtroendevalda revisorerna överlämna Kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande daterat 2016-04-14.

Bakgrund

Revisorerna i Österåkers kommun har lätit PWC genomföra en granskning av hur nämndera styr och följer upp den verksamhet man ansvarar för. Man har sett det angeläget att genomföra granskningen utifrån tidigare noterade utvecklingsområden vad gäller målstyrning i förhållande till Kommunfullmäktiges inriktningsmål. Granskningen utgår från revisionsfrågan:

”Säkerställer nämnderna en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet som leder till att fullmäktiges övergripande mål nås?”

Granskningen har avgränsats till tre nämnder – Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Skolnämnden samt Vård- och omsorgsnämnden.

Förvaltningens slutsatser

Kommunfullmäktige har sedan förra mandatperioden formulerat inriktningsmål för kommunens verksamheter. Inför denna mandatperiod tog man ett steg till och formulerade indikatorer för respektive inriktningsmål. Det innebär att man definierade specifika nyckeltal med vilkas hjälp man ska kunna verifiera graden av måluppfyllelse.

Mål- och resultatstyrningssystemet kan utvecklas och förfinas så att det för nämnderna blir tydligare vad som förväntas av dem. För att koordinera och skapa en tydlighet avseende resultatuppföljning på verksamhetsnivå har en ny enhet inrättats – Budget- och kvalitetsenheten. Enhetens uppdrag blir att ta fram fungerande processer, modeller, arbetssätt och system för analyser. I arbetet ingår bland annat att:

- Ansvara för kommunens övergripande arbete med kvalitetsutveckling.
- Ansvara för mål-, verksamhets- och resultatstyrning.
- Bevaka styrmodell, kvalitetsdeklarationer och resultat i olika mätningar

Tjänsteutlåtande

Enheten kommer i samverkan med representanter från de olika förvaltningarna utveckla den mål- och resultatuppföljning som sker idag med fokus på att tydligare redovisa de effekter för de som bor i Österåker.

Bilagor

1. Skolnämndens yttrande.
2. Vård- och omsorgsnämndens yttrande
3. Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Mohammed Khoban
Budget- och kvalitetschef

Björn Moe
Kvalitetsstrateg

SKOL15 § 3:7

Dnr SKOL15 2016/0022-012

Yttrande över revisorernas granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning

Skolnämndes beslut

1. Skolnämnden har tagit del av revisorernas granskningsrapport över nämndernas verksamhetsuppföljning och avlämnar härmed sitt yttrande.
2. Skolnämnden överlämnar yttrandet till Kommunstyrelsen för kännedom.

Protokollsanteckning

Ritva Elg (L) lämnar en protokollsanteckning

Sista stycket i Revisionsrapporten sid 9 - "Även skolnämndens ledamöter uttrycker önskemål att komma närmare verksamheten med fler besök ute i skolorna".

Jag finner anmärkningen lite märklig. I arvodesreglementet står att vi har möjlighet att besöka verksamheter 4 gånger per år, en halv dag eller 2 heldagar med ersättning och förlorad arbetsförtjänst. Vartannat nämndsmöte läggs ute på skolor. Ordförande bjuder därtill in till att följa med honom på verksamhetsbesök vid varje nämnd om man har möjlighet. Så vitt jag vet utnyttjas inte dessa möjligheter i någon större omfattning utom när nämnderna förläggs till skolorna.

Sammanfattning

Under våren 2016 gjorde PwC på revisorernas uppdrag en granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning.

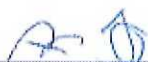
Beslutsunderlag

- Skolförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-04-04.

Förslag till beslut

Kenneth Netterström (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att:

1. Skolnämnden har tagit del av revisorernas granskningstapport över nämndernas verksamhetsuppföljning och avlämnar härmed sitt yttrande.
2. Skolnämnden överlämnar yttrandet till Kommunstyrelsen för kännedom.

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Skolförvaltningen

Till Skolnämnden

Datum 2016-04-04

Dnr SKOLI5 2016/0022-012

Yttrande över revisorernas granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning

Sammanfattning

Under våren 2016 genomförde PwC på revisorernas uppdrag en granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning.

Beslutsförslag

Skolnämndens beslut

1. Skolnämnden har tagit del av revisorernas granskningsrapport över nämndernas verksamhetsuppföljning och avlämnar härmed sitt yttrande.
2. Skolnämnden överlämnar yttrandet till Kommunstyrelsen för kännedom

Bakgrund

Revisorerna i Österåkers kommun har under våren 2016 låtit PwC granska Skolnämndens, Miljö - och Hälsoskyddsnämndens och Vård - och omsorgsnämndens verksamhetsuppföljning utifrån revisionsfrågan

”Säkerställer nämnderna en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet som leder till att fullmäktiges övergripande mål nås?”

Berörda nämnder har uppdragits att avge ett yttrande utifrån rapporten.

Förvaltningens slutsatser

Från och med 2016 har kommunen infört en enhetlig modell för verksamhetsuppföljning för att öka styrning och ledning mot fullmäktiges mål. Samtliga nämnder har tagit fram nämndspecifika resultatindikatorer i förhållande till Kommunfullmäktiges mål, vilket följs upp i nämndens verksamhetsberättelse.

Förvaltningen ser fördelar med en enhetlig målstyrning avseende de kommunala målen, men betonar att modellen behöver utvecklas t ex vad gäller relevanta resultatindikatorer. För den skollagsstyrda verksamheten behöver uppföljning av kommunala mål kompletteras med en uppföljning av de nationella målen som uttrycks i läroplanerna och som därigenom är styrande för både kommunala och fristående huvudmän.

Tjänsteutlåtande

Genom Skolnämndens modell för uppföljning följer nämnden regelbundet upp resultat och kvalitet i förhållande till de nationella målen, bland annat genom offentlig statistik, kundundersökning och analyser från verksamheternas systematiska kvalitetsarbete. Jämförelser görs också på enhetsnivå och mellan kommuner. Syftet är bl a att ge elever och föräldrar information om verksamheterna inför val av förskola och skola och som underlag för nämndens verksamhetsplanering och budget. Det har av bl a skolinspektionen (2014) konstaterats att kvalitén på det systematiska kvalitetsarbetet varierar mellan enheterna, vilket påverkar nämndens möjlighet att få in sammanställningar och analyser från huvudmännen.

Inom Skolnämnden pågår nu ett utvecklingsarbete av nämndens uppföljningsmodell i enlighet med uppdrag från Kommunfullmäktige i budget 2016.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

KS 2016/0146 Granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning

Staffan Eklundsson

Skoldirektör

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2016-04-15

Dnr VON 2016/0045

Svar till kommunrevisionen Vård- och omsorgsnämnden 2016

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning för att kunna svara på om nämnderna säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning för att nå de övergripande målen i kommunen.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslut

Vård- och omsorgsnämnden överlämnar socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterad den 15 april 2016 som ett svar till kommunrevisionen med anledning av granskningsrapporten som kommunrevisionen har tagit fram.

Bakgrund

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning. Syftet har varit att besvara följande revisionsfråga: "Säkerställer nämnderna en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet som leder till att fullmäktiges övergripande mål nås?" Deras slutsats är att eftersom målstyrningen inom kommunen är inne i en utvecklingsfas så är det för tidigt att uttala sig. Deras rekommendation till kommunstyrelsen är därför att låta utvärdera utvecklingsarbetet under 2017.

Förvaltningens slutsatser

Vård- och omsorgsnämnden har ombetts att yttra sig senast den 30 april 2016. Sammanfattningsvis har nämnden inget att erinra mot själva revisionsrapporten eller slutsatserna. Dock vill vi kommentera några saker.

Inom förvaltningens biståndsenhet pågår ett arbete. Man har vid planeringsdagar diskuterat vilka åtgärder inom respektive verksamhetsområde som kan vidtas för att nå nämndens mål i Verksamhetsplanen 2016. Det är olika åtgärder som är mycket konkreta och kopplade till varje mål.

Målsättningen är att det ska bli en årsplan som revideras varje år och innehåller nämndens mål och åtgärder kopplade till dessa för respektive år. Detta för att alla ska veta vad som förväntas utöver själva myndighetsutövningen och för att kunna prioritera om det kommer in nya uppdrag under året.

Tjänsteutlåtande

En viss försiktighet bör beaktas i detaljeringsgraden av målstyrningen. En alltför hög grad av detaljering kan som påpekas i rapporten vara hämmande för innovationer och nydanande lösningar. Målstyrningen får inte ersätta en levande dialog med utförarna.

Verksamhetsuppföljningen kan förenklas ytterligare genom standardisering och ökad användning av relevanta nyckeltal. En sådan öppen uppföljning och där utförarna kan jämföra sig med varandra kan stimulera till ett lokalt förbättrings- och utvecklingsarbete.

Bilagor

1. Granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning

Anders Lindblad

T.f. socialchef

Expedieras

- Kommunrevisionen
- Akten

Tjänsteutlåtande

Österåkers kommun
Miljö- och hälsoskydds enheten
Handläggare: Maria Lindström

Till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum: 2016-04-04
Ärendenr: MHN-2016-522-007
Fastighetsbeteckning:

Granskning av nämndernas verksamhetsuppföljning

Sammanfattning

Revisorerna i Österåkers kommun har granskat miljö- och hälsoskyddsnämnden samt ytterligare två nämnder beträffande om nämnderna säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet som leder till att fullmäktiges övergripande mål nås? Revisorernas samlade bedömning är att nämnderna delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget ytterligare att tillägga till rapporten.

Beslutsförslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget ytterligare att tillägga till rapporten.

Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna i Österåkers kommun har låtit PwC granska nämndernas verksamhetsuppföljning. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är en av de tre nämnder som har ingått i granskningen. Granskningen har haft till syfte att besvara revisionsfrågan "Säkerställer nämnderna en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet som leder till att fullmäktiges övergripande mål nås?"

I den bifogade rapporten redogör PwC för kommunens styrsystem, revisionsfrågan och kontrollmål. PwC redogör vidare för sina iakttagelser av nämndernas och förvaltningarnas syn på arbetet med en utvecklad målstyrning samt nämndernas verksamhetsuppföljning och dialog med utförare av verksamhet.

Enhetens slutsatser och kommentarer

Revisorernas samlade bedömning är att nämnderna delvis säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av sin verksamhet som leder till att fullmäktiges övergripande mål nås. I och med att målstyrningen förändrades inför 2016 bedömer revisorerna att det är för tidigt att uttala om den nya utformningen kommer att öka nämndernas förutsättningar för styrning och ledning. Revisorerna rekommenderar därför KS att låta utvärdera arbetet under 2017.

I nedanstående tabell redovisas revisorernas kontrollmål, revisorernas bedömning och miljö- och hälsoskyddsensheten kommentarer till bedömningen.

Kontrollmål	PwCs bedömning och kommentar	MHE kommentar
Nämnderna bryter ned fullmäktiges övergripande mål till relevanta nämndmål	Uppfyllt - utvecklingsarbete pågår. Nämndmål finns kopplade till inriktningsmålen, med framtagna indikatorer. Dessa är framtagna av en tjänstemannagrupp och processade i respektive nämnd.	MHE gör årligen en bedömning om mål och styrtalet behöver utvecklas i förhållande till direktiv och planerad tillsynsverksamhet.
Nämnderna definierar relevanta måttal och indikatorer för såväl verksamheten som för nämndmålen	Delvis – utvecklingsarbete pågår. Indikatorer finns kopplade till inriktningsmålen, dessa är definierade centralt och det kvarstår utrymme för tolkning huruvida de mäter processen mot inriktningsmålen. Nämnderna följer i sin uppföljning ett antal andra nyckeltal som man bedömer att man behöver kunskap om för att kunna styra verksamheten. Dessa kopplar dock inte explicit till vare sig fullmäktige- eller nämndmålen.	MHE gör årligen en bedömning om indikatorer och styrtalet behöver utvecklas i förhållande till direktiv och planerad tillsynsverksamhet. I den mån nämnden har rådighet, som över styrtalet, ses dessa över eller byts ut.
Nämnderna säkerställer att relevant uppföljning görs utifrån mål och indikatorer	Delvis – Nämnderna arbetar på olika sätt utifrån olika förutsättningar med sin uppföljning. Givet den utveckling av målstyrningen som satts i gång ser vi goda förutsättningar för att uppföljning genom avläsning av indikatorer ska kunna ske på ett strukturerat vis. Däremot kvarstår frågetecknen kring om indikatorerna mäter rätt saker.	MHE skulle i högre grad än i dag vilja kunna koppla genomförda aktiviteter till nämndens mål och på ett tydligt sätt kunna redovisa detta.
Nämnderna har en fungerande kommunikation och dialog med utförare	Delvis – Den generella bild granskningen påvisar är att dialogen och kommunikationen med utförare fungerar tämligen väl. Skolnämnden och	MHN.s verksamhet består av myndighetsutövning och bedrivs därför i egen regi. MHE arbetar med att skapa en god dialog med de verksamhetsutövare där tillsyn- och kontroll bedrivs.

	<p>produktionsstyrelsen uppges ha förbättrat sin kommunikation, och bedrev bl.a. ett gemensamt utvecklingsarbete för att komma till rätta med bristerna i Skolinspektionens senaste tillsyn.</p>	
<p>Nämnderna säkerställer och har tillgång till relevant verksamhetsuppföljning</p>	<p>Uppfyllt – Varje granskad nämnd har en löpande uppföljning av sin verksamhet. Denna tar sig olika uttryck, genom besök i verksamheter, besök från enheter på nämnder och genom uppföljning av aktiviteter och tillsynsinsatser. Inom såväl skolnämnden som vård- och omsorgsnämnden ska utförarna bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete alternativt ha ett kvalitetsledningssystem. Detta ger i teorin nämnderna möjlighet att få tillgång till statistik och analys, givet att utförarnas system fungerar. Däremot styr inte nämnderna vad utförarna följer upp och kopplingen till fullmäktigemålen och nämndmålen är av svag karaktär</p>	<p>MHE gör regelbundna uppföljningar av verksamheten och stämmer av att kontroll- och tillsynsplaner följs eller behöver revideras.</p>
<p>Verksamhetsuppföljningar analyseras och utgör underlag för ett aktivt agerande från nämnderna i syfte att utveckla verksamheten.</p>	<p>Delvis – Nämnderna uppfattar att man har tillgång till verksamhetsuppföljningar i tillräcklig grad för att aktivt kunna agera i syfte att utveckla verksamheterna. Skolnämnden har svårigheter att få tillgång till den information och data som krävs för samlad analys utifrån sitt ansvar. En orsak till detta uppges vara att bl.a. produktionsstyrelsens skolenheters kvalitetsarbete inte är i full</p>	<p>MHE arbetar med att hitta metoder för att tydligare kunna följa upp och analysera verksamheten. En väl genomförd analys kan användas som ett led att arbeta med ständiga förbättringar i verksamhetsutveckling.</p>